

Samen ontdekken, onze passie delen en de natuur beschermen

Natuurlijk
Rotterdam e.o.

Natuurblad
012

In dit natuurblad

Gespot 'zomereditie'

Verspreid over dit natuurblad
vind je pagina's met
waarnemingen van
onze leden.

Nieuws van
onze afdeling

Activiteiten
& agenda

Tips &
Waarnemingen

Nieuws

Zie onze activiteit
Kweeklust moet blijven!

Wij gaan hieraan bijdragen
via inventarisatie soorten-
rijkdom op 6 augustus.

Figuur 1*

Natuurlijk Rotterdam heeft een zienswijze ingediend over de plannen voor de Oostflank. De plannen voor de nieuwe oeververbinding kosten veel geld en gaan ten koste van natuur en milieu in de aanliggende wijken. Niet doen. Investeer in natuurvriendelijke en kleinschalige woningbouw.

Oostflankplannen slecht voor stedelijke biodiversiteit en klimaat

Noodzaak nieuwe oeververbinding

Veel aandacht in die plannen gaat uit naar de nieuwe oeververbinding. De vraag is waarom een nieuwe oeververbinding tussen Kralingen en Zuidplein nodig is? Natuurlijk Rotterdam ziet die noodzaak niet. Bewoners van De Esch vrezen voor het milieu in de wijk. De levensverwachting van Rotterdammers is al beduidend lager dan in Nederland vanwege hoge fijnstofuitstoot. De nieuwe oeververbinding trekt extra autoverkeer aan. Ook dreigen voor de aanleg van de oeververbinding een aantal voor de stad belangrijke natuurwaarden nodeloos verloren te gaan. Het gaat om: bomenkap langs de hele Kralingse Zoom/Boszoom. De Bewonersvereniging Kralingen Oost heeft hier in haar zienswijze ook al op gewezen. Het duurt jaren voordat de hier ontstane volwassen boomsingels na rigoureuze kap ervan weer door compensatie hersteld zijn. Er vindt volgens de plannen een aantasting plaats van de Maasoever en Polder De Esch door de aantakking op de Nessedijk/Kralingse Zoom. De plannen spreken over een nieuw rivierpark hier, maar dat is er al langs de Nessedijk in Polder De Esch. Versterk de bestaande kwaliteiten van die groene parel, maar verniel het niet met die nieuwe oeververbinding. Polder De Esch is een onderdeel van Natuur Netwerk Nederland.

Volkstuinen Groene Parel

Het College wil drie volkstuincomplexen laten verdwijnen. Het gaat om de volkstuinen van de Amateurtuindersvereniging (ATV) Ommoord, Volkstuinvereniging De Venhoeve aan de Boszoom en Volkstuinvereniging Kweeklust aan het Toepad in De Esch. Onvermeld blijft de enorme schade die wordt toegebracht aan de culturele en biodiversiteitswaarden als we deze drie Groene Parel vernietigen. Natuurlijk Delfland gaat samen met ATV Kweeklust de biodiversiteitswaarden in kaart brengen om die op tafel te krijgen. De gemeente heeft precies dit jaar Rotterdam National Park gelanceerd. Een programma om de natuur met het hele stedelijk weefsel te verbinden en dan gaan we drie grote volkstuincomplexen vernietigen. Dit kan echt niet. De volkstuinen zijn cultureel erfgoed van de stad. Ze behoren tot de hotspots voor de samenkomst van culturen en leeftijden en diversiteit. Een drastische afname van het aantal volkstuinen is strijdig met de door de gemeente in de eigen Monitor Volkstuinen onderzochte behoefte. In 2030 is de prognose een behoefte van 6200 tuinen. In 2021 waren er 4500. Het geprognosticeerde tekort is 1700. Er moeten geen tuinen af, er moeten tuinen bij!

*Figuur 1 - Uitsnede Google Maps Polder De Esch langs de Nessedijk en rechts boven het complex van ATV Kweeklust en de Joodse Begraafplaats. ATV Kweeklust en de Joodse Begraafplaats vormen een onverbreekbaar ensemble als cultureel erfgoed.

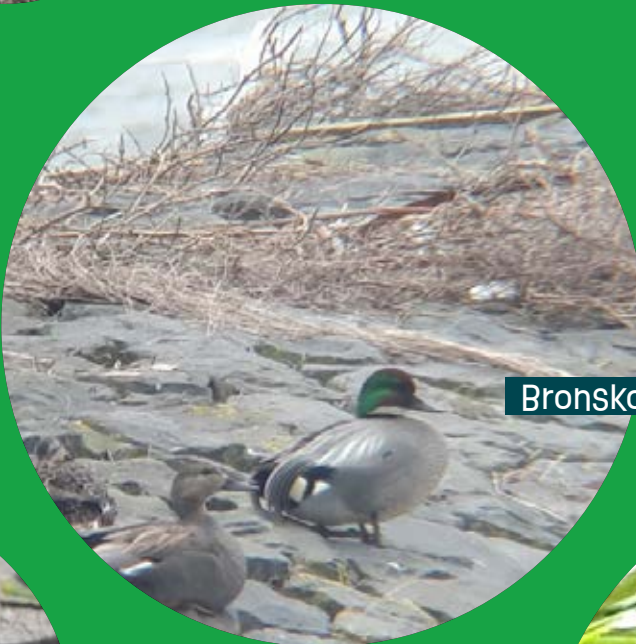

Plakker

Liesgrasrietkever

Bronskopeend

Bruine sprinkhaan

Slechtvalk

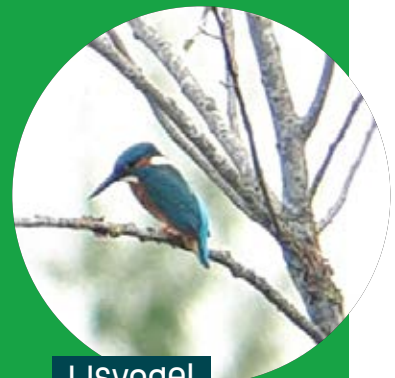
Sint-jacobsvlinder

Gespot door Pascal

Wolfsmelkpijlstaart

Posthoornslak

IJsvogel

Nieuws van onze afdeling

De toekomst buitelt. De temperaturen worden extremer. We hebben de warmste dagen ervaren en de zomer staat nog voor de deur. Vanwege hittestress bij insecten in 2022 vliegt er nu nog maar 25% van de bijen, hommels en zweefvliegen rond in onze omgeving. De exotische (terreur) mier is te vinden in onze achtertuin. Het Europees Parlement stemde in met de natuurherstelwet van Euro-commissaris Frans Timmermans. Die wet moet het snelle verlies van plant- en diersoorten in Europa stoppen.

Wij duiken met nauwkeurige voorzichtigheid met onze ogen, oren en neus in op de details van de ons direct omringende en ook zo kwetsbare natuur. Daarvan kun je op reis of lekker thuis genieten in dit dubbeldikke vakantienummer.

Jij ook? Volg ons, deel met ons. Zet Natuurlijk Rotterdam in jouw actie-agenda.

[Zie onze agenda >](#)

Gezocht: Jongerenbegeleider Natuurwerk!

We hebben één reactie ontvangen en met deze persoon hebben we een interessant gesprek gevoerd. Helaas heeft hij dit jaar geen tijd om de boel op te zetten. Jij wel? Of liever actief als duo bij deze job? Laat van je horen!

Enthousiaste begeleiders voor jeugd en/of jongeren in de Rotterdamse stadsnatuur.

Zoek jij een afwisselende baan waarbij je iets kan betekenen voor de stadsnatuur en jouw medemens?

Wat vragen we van jou?

- Je bent tussen de 18 en 30 jaar;
- Je vindt het leuk om in de natuur te zijn en wilt graag andere jongeren mee de natuur in nemen;
- Je organiseert buiten/activiteiten voor jongeren (16 – 35 jaar) in landschap(sonderhoud) in Rotterdam
- Je bent bereid om natuurcursussen te volgen en een EHBO-diploma te halen;
- Je blijft minstens twee jaar actief in deze functie;
- Je ontvangt hiervoor een vergoeding: nog te bepalen.

Enthousiast?

Mail of video jouw gegevens en motivatie naar natuurlijkrotterdam@knnv.nl.

Wie weet er iemand?

Tip natuurlijkrotterdam@knnv.nl!

Wie • Wat • Waarom

Elk natuurlid posten we een portret, deze keer Edith (zie pagina 10 op de foto)

Wie Edith Stuijvenberg, 72 jaar. Studie: HBO Maatschappelijk werk. Hobby: natuur, lezen, sport, muziek. Ik ben in een bosrijke omgeving opgegroeid en kwam voor werk en opleiding naar Rotterdam. Leren doe je van en met elkaar, maar ik ben ook autodidact.

Wat Wij hebben een hele mooie hobby. Vooral als je je kennis kunt delen. Daarmee een bijdrage kunt leveren aan het verbeteren van de kwaliteit in de eigen leefomgeving. Wij leven in een periode waarin problemen, zoals de achteruitgang van de biodiversiteit, om veranderingen vragen. Deze veranderingen niet zien als een bedreiging, maar als een kans.

Waarom Onze samenleving verandert snel. Hoe maken wij anderen enthousiast voor onze doelen? De natuur beleven en ontdekken door welke doe-activiteiten? Citizen science projecten? Wij zullen op zoek moeten gaan naar nieuwe mogelijkheden en kansen. Dat betekent experimenteren en improviseren. Ik hoop hier een steentje aan te kunnen bijdragen.

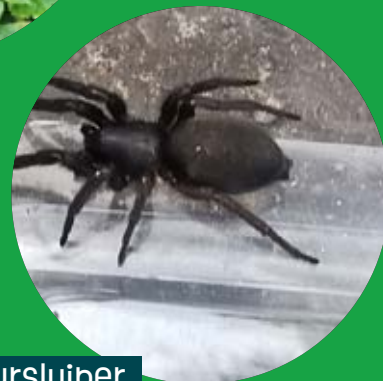
Waar ligt jouw interesse?

Bel Geert op 06 - 3300 1742 of deel dat via natuurlijkrotterdam@knnv.nl.

Gespot door Jeroen

Groot heksenkruid

Muursluiper

Vuurjuffer

Huismoeder

Brede orchis

Oranje havikskruid

Zwabenbloem

Gewone pendelvlieg

Verslag 11 mei 2023

Stadsflora excursie voor basisschool groep 5 en 6 met stoepplantjeszoekkaart

Alvast voor in je agenda

Za. 2 september 2023

Stiltewandeling Klein Profijt

Gidsen: Edith, Karin.

Wilde planten in een stiltegebied.

vr. 15 september 2023

Vleermuizen in de Nationale Nachtvliedernacht

Tijdens deze nachtvliedernacht gaan we eerst vleermuizen spotten.

Meer informatie volgt.

Laurierkers

De laurierkers is de meest aangeplante struik in het openbaar groen in gemeenten. Burgers hebben struiken laurierkers op de erfrens geplant. Een altijd groene muur is beter dan zo'n ongezellige houten schutting toch?

[Lees hier meer >](#)

De gemeente Capelle aan den IJssel organiseerde op 11 mei een Groenmarkt, in het centrum, naast de markt. Mensen konden een tegel uit uw eigen tuin meenemen en er een gratis plantje voor terug krijgen. Aan lokale natuurorganisaties was medewerking gevraagd. Er stonden verschillende kraampjes waar mensen informatie konden krijgen over groene subsidies, regentonnen, groene daken en tuinen en er werden bloemenzaadjes uitgedeeld.

Edith van KNNV Natuurlijk Rotterdam en Hans van de afdeling KNNV IJssel en Lek hebben samen de stoepplantjeszoektocht begeleid. De gemeente heeft voor ons zoekkaarten stadsplantjes gemaakt.

De kinderen konden met behulp van deze zoekkaart zelfstandig stoepplantjes zoeken en op naam brengen. Wat zij niet konden vinden, konden ze aan de mensen van de KNNV vragen. Zij mochten ook aanwijzen wat zij zelf erg mooi vonden en er vragen over stellen. Zij kwamen al snel met van alles wat zij vonden om te vragen wat dat was: een rolpissenbed, slakken met en slakken zonder huisje, parende vuurwantsen, zweefvlieg, hommelt, zevenstippelig lieveheersbeestje, enz. Zij wezen ook veel plantjes aan, die niet op de zoekkaart stonden en waarvan ze de naam wilden weten en eventuele bijzonderheden.

Hans en ik vonden allebei dat wij hele enthousiaste, leergierige groepen hadden mogen begeleiden. Na afloop kregen wij van de gemeente nog een grote bos bloemen als dank. Toen ik aan het opruimen was, kwamen er nog een paar kinderen en een paar moeders langs om mij te bedanken. Eentje vroeg of wij dit ook konden doen voor een BSO? Zij hadden dit ervaren als een echte biologiele. Anders naar de omgeving leren kijken.

De leraren wilden dit graag vaker doen. Voor was het meeste ook onbekende informatie en daardoor een eye-opener. De gemeente Capelle wil dit volgend jaar gaan herhalen. Hun organisatie was uitstekend!

Edith

Boomklever

Zebrarups

Grote bonte specht (juv)

Icarusblauwtje

Zwarte kraai (juv)

Gespot door Esther

Echte koekoeksbloem

Franse veldwesp

Blauwe reiger

Fuut + jong

Agenda

Tijdens onze activiteiten onderzoeken we de groene parels in Rotterdam. Observaties leggen we het liefst vast met zoveel mogelijk betrokkenen om een maximum aan waarnemingen te noteren. Dit onderzoek levert waardevolle gegevens op die we vervolgens gaan inzetten voor bewust natuurbehoud. **Doe mee!** Draag bij aan het versterken van biodiversiteit in Rotterdam!

Voor (bijna) alle activiteiten geldt:

- leden KNNV Natuurlijk Rotterdam e.o. **gratis**;
- niet leden **€ 5,00** of een **vrijwillige bijdrage**.

Je kan je opgeven via natuurlijkrotterdam@knnv.nl

[Klik hier voor onze agenda >](#)

Bosrietzanger, foto: Esther

Foto: eigen collectie

Foto: Sannetje

Zo. 6 augustus 2023
11:00 - 14:00 uur

Start Kweeklust moet blijven

Startlocatie: A.T.V. Kweeklust
Toepad 85, 3063 NJ Rotterdam

De Esch staat onder druk. Een van de groene parels die bedreigd worden is ATV Kweeklust gelegen naast de Joodse begraafplaats. De eerste inventarisatie van dit gebiedje voeren we het liefst uit met een grote groep mensen om zoveel mogelijk waarnemingen te registeren. Ervaring is niet vereist. Voor we op pad gaan krijg je uitleg hoe je jouw waarnemingen meldt bij waarneming.nl. Daarmee maken we de soortenrijkdom in dit gebied inzichtelijk én toegankelijk voor iedereen. Neem je verrekijker, fototoestel of mobieltje mee. Gewoon meekijken, observeren en genieten kan natuurlijk ook. Opgeven doe je via natuurlijkrotterdam@knnv.nl

Za. 12 augustus 2023
11:00 - 15:00 uur

Verkenning Hoogvliet – op pad met de fiets!

Gidsen: Karin, Sannetje, Sharida.
Startlocatie: Metrostation Zalmplaat.

Je kunt geen fietsen huren in Hoogvliet, maar wel je stalen ros meenemen in de metro. Dit is onze eerste verkenning van de groenste deelgemeente van Rotterdam. Dus weet je meer over een bepaalde locatie in Hoogvliet, of komen bijzondere soorten voor in een bepaalde zone? Laat het ons weten en mail natuurlijkrotterdam@knnv.nl. Opgeven doe je via natuurlijkrotterdam@knnv.nl

Neem naast je fiets, voldoende drinken en eten, een verrekijker, fototoestel of mobieltje mee.

Geweest

Vanwege Landelijke Week van de Biodiversiteit én de Rotterdamse Parkenmaand concentreerden onze activiteiten zich in parken.

Foto: Esther

Bijentelling, Park van Morgen Donderdag 18 mei

Gidsen: Sharida, Edith.

Met elkaar zie je meer en leren we van en met elkaar. Wij tellen alle wilde bijen, honingbijen, zweefvliegen en andere insecten die wij zien rond het wilde bijen grondnest. De resultaten gaan naar onderzoekers die deze gegevens heel goed kunnen gebruiken. Hoe meer wij van deze diertjes weten, hoe beter we hen kunnen beschermen.

KNNV Landelijk Week van de Biodiversiteit 20 - 29 mei

Van 20 tot en met 29 organiseerde de Landelijke KNNV Week van de Biodiversiteit. In die week organiseerden landelijke werkgroepen en lokale afdelingen, ook wij, Natuurlijk Rotterdam, activiteiten om stil te staan bij de soortenrijkdom op aarde en hier meer over te leren in onze eigen omgeving.

Foto's: Sannetje

Selectie
soortenlijst
zie pag. 17

Biodiversiteit in de volkstuin, VTV Blijdorp - Bioblitz Nationaal Park Rotterdam Zondag 21 mei

Op het terrein volkstuinvereniging VTV Blijdorp onderzoeken we de soortenrijkdom in dit park. Aandacht voor alles dat leeft, dus inclusief bomen, struiken, planten, vogels en insecten. Voor we op pad zijn gegaan legde Jeroen uit hoe je waarnemingen meldt bij waarneming.nl en Wilco lichtte het gebruik van verschillende verrekijkers toe.

Maar liefst 158 soorten planten en dieren werden waargenomen. Die staan [hier](#) gelijst of bekijk een selectie foto's op pagina 17.

Geweest

Verslagen van al onze eerdere activiteiten kun je vinden op

[Alle verslagen >](#)

Foto's: Karin

Inventarisatie bomen, Karel de Stoutepark Zondag 27 mei

In het Karel de Stoutepark staan een aantal bomen waarvan de leeftijd onbekend is. De standplaats, conditie en omvang van deze waardevolle oude bomen zijn genoteerd om de status van monumentale bomen te kunnen aanvragen bij de gemeente. Lees [hier](#) meer.

Activiteiten KNNV Natuurlijk Rotterdam e.o.
Heb jij een plan en geen idee hoe, of hulp nodig bij de uitvoering daarvan?

Mail natuurlijkrotterdam@knnv.nl of bel Geert 06-33001742. Doen!

Still uit filmpje van Simone

Vleermuisexcursie, Delfshaven Vrijdag 7 juli

Komen er vleermuizen voor in Delfshaven? Eén van de deelnemers vertelde dat een bioloog had gezegd dat vleermuizen alleen maar in de buitenwijken gevonden konden worden. Wij hebben gezien en gehoord dat de Heemraadsingel een uitstekend gebied is voor gebouw-bewonende vleermuizen: oude huizen, oude bomen, bruggen, water en verlichting alleen langs de weg. Het aantal waargenomen vleermuizen schat ik rond de 20. Allemaal gewone dwergvleermuizen. Meer dan 80% van de vleermuizen die in de stad leven, zijn gewone dwergvleermuizen. De weersomstandigheden waren perfect: droog, 21°C, 1 Bft. Lees [hier](#) meer.

Gespot door Sharida

Op de volgende twee pagina's lees je meer informatie over de soorten.

Goudwesp

Harkwesp (m)

Blaaskopvlieg (v)

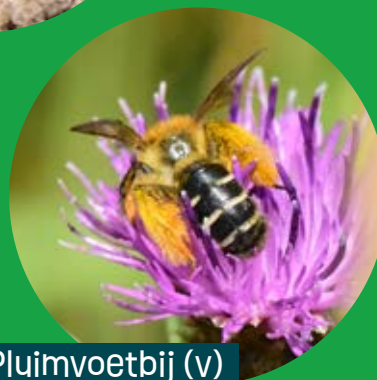
Harkwesp (v)

Gladde spieswesp (v)

Bijenwolf (m)

Pluimvoetbij (v)

Penseelkever

Waarnemingen Sharida 1/2

Blaaskopvlieg

Eiland van Brienoord,
20-06-2023. Blaaskopvlieg,
roestbruine kromlijf vrouwtje.

Goudwesp

Eiland van Brienoord,
20-06-2023. Goudwesp
(Chrysididae).

Harkwesp

Eiland van Brienoord,
20-06-2023. Harkwesp (vrouwtje)
met een prooi een vlieg.

Harkwesp *Bembix rostrata*.

De harkwesp is onze grootste graafwesp die voorkomt in zandige regio's. De vrouwtjes maken nestjes in het zand met in ieder nestje maar één larve die ze prooien brengt (voornamelijk zweefvliegen en andere vliegen). Ze hebben een geel-zwart achterlijf met golvende banden en opvallende groene ogen. Op hun voorpoten hebben ze grote, harde haren waarmee ze graven in het zand: hun letterlijke harken.

De harkwesp doet aan broedzorg in de vorm van progressieve bevoorrading. Als larve meer voedsel nodig heeft, voert wesp nieuwe prooien aan. Eerst zijn dit kleine vliegen, maar volgroeide larven krijgen grote prooien, zoals zweefvliegen, dazen en roofvliegen. Het Vrouwtje verzorgt meer dan één nest tegelijkertijd.

Als parasieten zijn bekend: blaaskopvliegen, dambord-

vliegen en de (niet-inheemse) goudwesp *Parnopes grandior*. 122 jaar geleden werd de harkwesp door Jac. P. Thijsse beschreven, anno 2023 kun je de harkwesp in Rotterdam bewonderen. De Levende Natuur, opgericht in 1896 door onder meer Jac. P. Thijsse, is hét Nederlandstalige tijdschrift voor natuuronderzoek en natuurbeheer. In het onderstaande artikel wordt de Harkwesp beschreven door P. Thijsen, 1901.

Bijenwolf

Eiland van Brienoord,
20-06-2023.

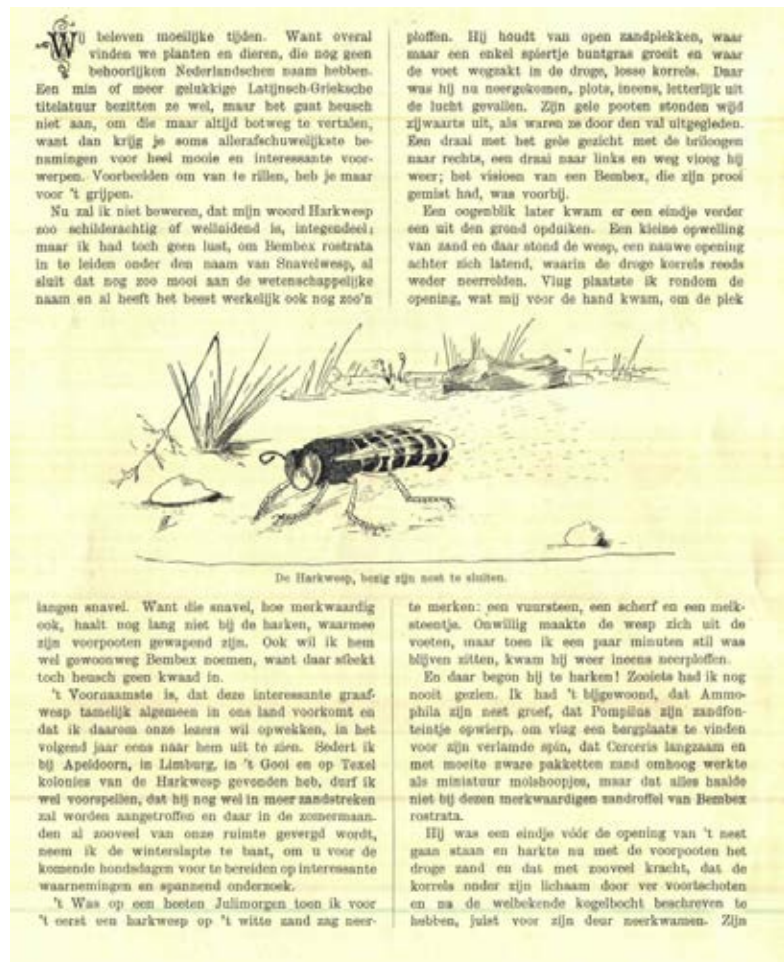
De bijenwolf (*Philanthus triangulum*) is een graafwesp, die niet in een nest woont,

maar solitair leeft. In Nederland is de soort niet algemeen.

De bijenwolf is een grote wesp, mannetjes blijven veel kleiner dan vrouwtjes. De kleur is zwart met gele poten en een gele onderbroken bandering op het achterlijf. De grote kop is duidelijk ingesnoerd en de antennes zijn plat en breed.

Overigens is er ook een kever met deze naam (zie bijenwolf (kever)), maar deze is ovaal van vorm en rood met zwart van kleur en eenvoudig te onderscheiden.

De bijenwolf dankt zijn naam aan het feit dat hij honingbijen vangt. De mannetjes zijn onschuldige bloembezoekers, die dol zijn op guldenroede. Het grotere vrouwtje echter is

Waarnemingen Sharida 2/2

in staat met haar gevoelige reukzintuigen een honingbij en zandbijen van andere insecten te onderscheiden. Als ze een bij heeft gevonden, blijft ze boven de bij hangen tot het juiste moment daar is om aan te vallen. Dan stort de wesp zich op de bij, en met haar poten grijpt ze de bij vast. Meteen geeft de wesp de bij een verlamme steek en perst het gif door het lichaam van de bij, waarbij de eventuele nectar ook uit de monddelen van de bij komt, die de wesp opdrinkt. Zo legt de wesp een aantal van deze verlamde bijen in haar nest en legt op een ervan een eitje. Het nest bestaat uit een gang waaraan een aantal kamers liggen, voor iedere larve een. Wanneer het eitje uitkomt, eet de larve de bijen een voor een op. Omdat deze niet zijn gedood maar zijn verlamd, zijn deze nog vers en worden levend gegeten. Het aantal honingbijen bepaalt tevens het geslacht, een of twee bijen geeft een mannetje, bij meer bijen wordt de larve een vrouwtje, deze zijn ook groter.

Gladde spieswesp

Eiland van Brienenoord, 20-6-2023. Gladde spieswesp (vrouwtje).

Mini en maxi graafwespen op het Eiland van Brienenoord Ik zag kleine beestjes als een razende graven in het zand, ze zijn heel klein, toch nog een foto kunnen maken!

Thuis uitgezocht dat het ging om de gladde spieswesp. Met een lengte van 3 tot 6 mm is

dit de kleinste Nederlandse spieswesp. Heeft voorkeur voor droge, zandige gebieden, ook in stedelijk gebied. Vliegtijd van eind mei tot begin oktober. Nesten in vlakke zandbodems. Nestcel wordt bevoorrad met diverse vliegen, wat ruim twee dagen in beslag kan nemen. Ei wordt gelegd na voltooiing van bevoorrading, maar wordt op eerst gevangen prooi gelegd. Het komt na twee tot drie dagen uit en acht dagen later is de larve volgroeid. Zo kun je op dezelfde locatie mini en maxi graafwespen bewonderen. De gladde spieswesp is de mini en de harkwesp de maxi. Beide soorten jagen op vliegen.

Pluimvoetbij

Hoek van Holland, 25-06-2023.

Pluimvoetbij (*Dasypoda hirtipes*). De pluimvoetbijen danken hun naam aan het feit dat de vrouwtjes lange haarborstels op hun achterpoten hebben (pluim genoemd). De vrouwtjes zijn makkelijk herkenbaar. Het is een grote bij met een zwart achterlijf met witte haarbandjes en met een opvallend lange, rossige beharing aan de achterpoten. Met deze pluimvoeten kan ze makkelijk het zand wegvegen bij de nestingang en ze kan hiermee stuifmeel verzamelen. Het mannetje is vaalbruin van kleur en veel minder opvallend. De soort komt voor op de hogere zandgronden, in Zuid-Limburg en in de kustduinen.

Je kunt de soort ook in de stedelijke omgeving tegenkomen.

Penseelkever

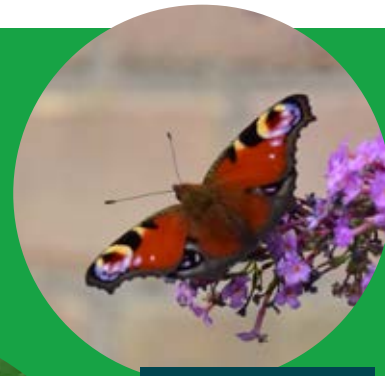
Eiland van Brienenoord, 07-06-2023.

De penseelkever (*Trichius fasciatus*) is een kever uit de familie bladsprietkevers (*Scarabaeidae*). Ze zijn ongeveer 9-12 mm groot en hebben een behaard lichaam. De dekschilden zijn geel met in het midden drie onderbroken, zwarte dwarsstrepen. De tekening van de dekschilden vertoont veel variatie, onder andere geheel zwarte exemplaren komen voor. Door de kleur en tekening lijkt de penseelkever op een bij of wesp. In combinatie met de beharing wordt menig predator op het verkeerde been gezet door deze vorm van mimicry. De beharing heeft ook de overdracht van stuifmeel tot gevolg, waardoor deze kever een rol speelt in de bestuiving van bloemen.

De penseelkever komt voor op open bosplekken in bergachtige streken, maar ook in Oost- en Zuid-Nederland en lager gelegen gebieden. De penseelkever heeft een voorkeur voor witte bloemen. De larve leeft in en van rottend hout en is tweejarig. De volwassen kever is van juni tot augustus te zien.

Gezoem en gefladder, zomer in Reyeroord

09-07-2023

Dagpauwoog

Distelvlinder

wilgenstippelmot

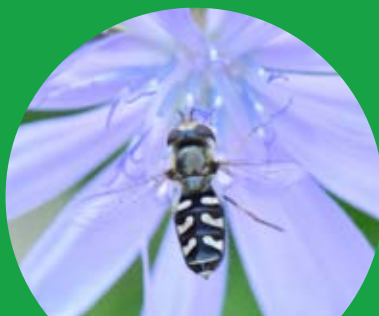
Kustsprinkhaan

Oranje zandogje

Tronkenbij

Witte halvemaan-zweefvlieg

Behangersbij spec.

Gewone grasmot

Kruiskruidzandbij

Aardhommel

Gezoem en gefladder, zomer in Reyeroord 1/2

Wilgenstippelmot

Reyeroord, 09-07-2023.

De stippelmotten (*Yponomeuta orrella*) ook wel spinselmotten. Aan het begin van de zomer, wanneer alle bomen en struiken weer getooid zijn met fris nieuw blad, valt een kaalgevreten boom of struik des te meer op. Larven van de stippelmot vreten aan de bladeren van de bomen. Stippelmotten overdekken in mei sommige bomen of struiken met hun nesten en spinnen zich helemaal in. Enorme nesten van gesponnen draden geven bomen of struiken een spookachtige gedaante. In deze nesten verpoppen de larven zich eerst tot rups en later tot vlinder.

Oranje zandoogje

Reyeroord, 09-07-2023.

Pyronia tithonus. Een gevoelige standvlinder die voorkomt in twee gescheiden gebieden, het noordoosten van het land (Drenthe en de daaraan grenzende delen van Groningen, Friesland en Overijssel) en het zuiden van het land (Zeeland, Noord-Brabant en het noorden van Limburg). In het overige deel van het land wordt het oranje zandoogje nauwelijks waargenomen. Het oranje zandoogje is een mobiele vlinder. Vrouwtjes leggen kortere afstanden af en verplaatsen zich met langere rustpauzes dan de mannetjes. De mate van mobiliteit wordt beïnvloed door de aanwezigheid van schuilgelegenheden, de

hoogte van de vegetatie en van aanwezigheid van nectar.

Waardplanten zijn diverse grassoorten, waaronder kroopgras, rood zwenkgras, gewoon struisgras, grote vossenstaart en kweek. Laat dit ook de grassoorten zijn die we terug kunnen vinden in de berm van Groot IJsselmonde die gefaseerd gemaaid worden.

Gewone grasmot

Reyeroord, 09-07-2023.

De gewone grasmot (*Chrysoteuchia culmella*) is een vlinder uit de familie van de grasmotten. De spanwijdte bedraagt tussen de 18 en 24 millimeter. Verschillende grassoorten worden als waardplant gebruikt door de rups. De vliegtijd voor deze vlinder is juni en juli, komt algemeen in Nederland voor.

Kruiskruidzandbij

Reyeroord, 09-07-2023.

Andrena denticulata. In Nederland vaak waargenomen op boerenwormkruid en Jacob kruiskruid.

Distelvlinder

Reyeroord, 09-07-2023 op een vlinderstruik.

Een zeer algemene trekvlinder die verspreid over het hele land wordt gezien; de aantallen wisselen per jaar aanzienlijk. Een invasie distelvlinders valt vaak samen met het binnenkomen van Sahara-zand in ons land.

Dagpauwoog

Reyeroord, 09-07-2023 op een vlinderstruik.

Dagpauwogen slapen met hun vleugels dichtgeklapt, zodat je alleen de onderkant ziet. Zo zorgen ze dat ze niet opvallen op de donkere koele plekken die ze opzoeken om te overwinteren. Worden ze toch verstoord dan klapperen ze met hun vleugels waardoor de felle bovenzijde te zien is en ze hopen daarmee eventuele vijanden af te schrikken. Ook kunnen ze een geluid maken met hun vleugels. Het is een ritselend geluid en als je een dagpauwoog in overwintering stoort kun je het horen. Deze soort, die als vlinder overwintert, kan dus het hele jaar door worden waargenomen.

Kustsprinkhaan

Reyeroord, 09-07-2023.

De Kustsprinkhaan is een veldsprinkhaan met zeer rechte zijkielen op het halsschild, goed ontwikkelde vleugels en een achterknie die dezelfde kleur heeft als de achterdij. Het geluid is een korte trrrt (ong. 1 sec.), niet zo krassend als een Krasser. Het heeft het tempo van het ritsen van boekpagina's langs de duim. Anders dan de naam doet vermoeden kan de Kustsprinkhaan in heel Nederland gevonden worden.

Gezoem en gefladder, zomer in Reyeroord 2/2

Witte halvemaan-zweefvlieg

Reyeroord, 09-07-2023.

Forse zweefvlieg die door zijn goede vliegcapaciteiten overal gevonden kan worden. Het achterlijf is zwart met witte (soms iets gelige) vlekken die kenmerkend scheef geplaatst zijn. In het midden komen ze verder naar voren dan aan de zijkant.

Tronkenbij

Reyeroord, 09-07-2023.

De tronkenbij verzamelt alleen het stuifmeel van composieten. De vrouwtjes hebben een 'buikschuier', lange, dichte beharing op de onderzijde van het achterlijf, waartussen ze stuifmeel vervoeren. Bij de tronkenbij is de buikschuier geel. Hun nesten bouwen de tronkenbij in holle stengels en gaten in dood hout. Ze nestelen regelmatig in bijenhôtels. De tronkenbij gebruikt boomhars om het nest te sluiten, maar werkt dit vervolgens ook vaak af met zand en steentjes.

Aardhommel

Reyeroord, 09-07-2023.

De Aardhommel *Bombus terrestris* heeft verschillende dubbelgangers, die zeer moeilijk uit elkaar te houden zijn. Daarom is dit een Aardhommel complex.

Hommels zijn bijzonder onder de bijen omdat zij een sociale levenswijze hebben. Dit komt verder alleen voor bij de honingbij en in beperkte mate bij sommige groefbijen. Dit sociale leven houdt in dat vrouwtjes met elkaar samenwerken bij de nestbouw en het verzorgen van het nageslacht (het 'broed'). Bij hommels is het zelfs zo dat alle eieren gelegd worden door één vrouwtje, de koningin. De andere vrouwtjes, de werksters, zijn dochters van de koningin en leggen zelf geen eieren, maar helpen hun moeder met het nest en het broedt.

Behangersbij spec.

Reyeroord, 09-07-2023.

Behangersbijen zijn grote (9-18 mm), breedgebouwde bijen, waarvan de vrouwtjes een 'buikschuier' hebben, lange dichte beharing onder op het achterlijf, waartussen ze stuifmeel transporteren. In tegenstelling tot bijvoorbeeld zand- en groefbijen hebben behangersbijen geen verzamelharen voor stuifmeel aan hun poten.

Behangersbijen danken hun naam aan de gewoonte van de vrouwtjes om hun nestcellen te 'behangen' met stukjes blad. Deze stukjes knippen ze zelf met hun kaken uit de bladeren van allerlei planten. Zo kan het gebeuren dat de rozenstruik in de tuin opeens in een gatenkaas verandert. Aan dit gedrag zijn behangersbijen direct te herkennen. Een bij die met een bladstukje tussen kaken en poten geklemd langsvliegt, is een behangersbij. Dit is soms

te zien bij bijenhôtels, waarin behangersbijen regelmatig hun nesten bouwen. Ze gebruiken soms ook bloemblaadjes om hun nesten mee te behangen.

Soorten gezien VTV-Blijdorp

Zondag 21 mei - Foto's Sharida

Diplazon laetatorius
(sluipwesp)

Look-zonder-look

Muntvlindertje
(nachtvlinder)

Roodtipbasterd-
weekschild

Groene
struikshuitkever

Lantaarntje

Groot dooiermos
(korstmossen)

Roodborst

Kraamwebspin

Winterkoning

Komkommerspin

Akkerhommel (bij)

Esdoornknobbelmijt
(gal op een
Esdoornblad)

Bladluizendoder
onbekend (wesp)

Haarslak

Vliegende
speld

Kuifbladroller sp.

Fluweel-
zweefvlieg

Tips

Gratis boeken downloaden over natuur en milieu?

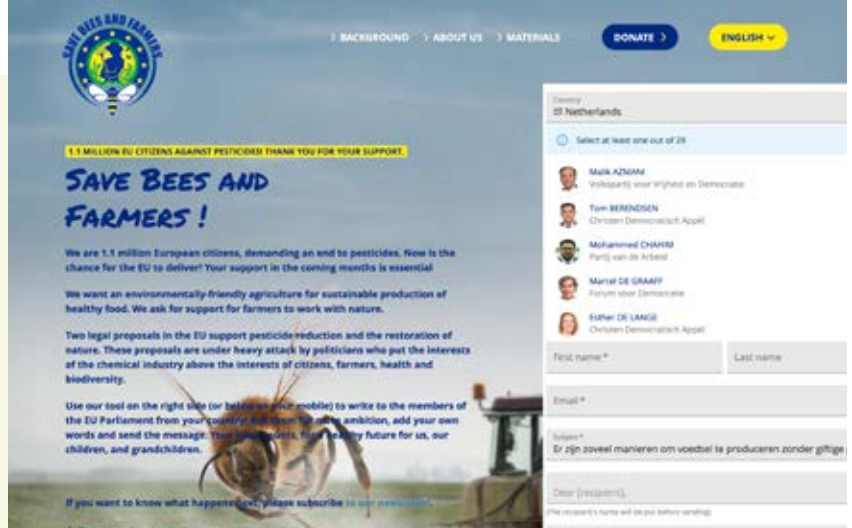
Dat kan. Klik [hier](#).

Nieuwe ontwikkelingen in de biowetenschappen neutraal gepresenteerd en vanuit verschillende invalshoeken, met bijdragen van experts uit het vakgebied.

Cursus vogels inventariseren

Speciaal voor vogelaars die hun kennis willen bijspijkeren of verdiepen heeft Sovon de online Water- en wintervogelcursus ontwikkeld. In tien lessen leer je door middel van zelfstudie meer dan honderd vogelsoorten herkennen die je in het winterhalfjaar (van oktober tot maart) in Nederland kunt tegenkomen.

Aanmelden kan [hier](#) is mogelijk tot en met 31 augustus en vol=vol.

Save Bees and Farmers - Petition

Producenten van bestrijdingsmiddelen krijgen mogelijk een nieuwe 15-jarige licentie om glyfosaat te verkopen. Een lek onthulde dat de EU Commissie dit voorbereidt. Geen beperkingen voor Europa's meest gebruikte herbicide. Vijftien jaar langer de biodiversiteit vernietigen en de gezondheid schaden. Noemt de EU dat vermindering van pesticiden?

Glyfosaat en Roundup-producten worden op grote schaal gebruikt. Het is Europa's meest verkochte herbicide. De chemische stof en het giftige afbraakproduct AMPA veroorzaken enorme schade aan ecosystemen, doden de biodiversiteit en vervuilen bodems en water in heel Europa. En ja, ze zijn schadelijk voor bijen.

Help mee je zorgen te uiten!

Via deze [link](#) kun je op de ECI Save Bees and Farmers website een tool gebruiken om de leden van het EU-parlement aan te schrijven. Voeg je eigen tekst toe en vraag hen om een verbod op glyfosaat te steunen!

Meer informatie

Natuurlijk Rotterdam e.o. is een actieve natuurvereniging. Geert van Poelgeest (voorzitter) licht doelstellingen en beleid graag toe. Bel 06 - 3300 1742 of mail natuurlijkrotterdam@knnv.nl

Colofon

Deze nieuwsbrief wordt onregelmatig gepost. Deel jouw kennis en ervaringen! Stuur ze naar natuurlijkrotterdam@knnv.nl Deze nieuwsbrief mag je delen!

Volg ons

Adres

Natuurlijk Rotterdam e.o (KNNV)
Jan van Avennesstraat 7a
3021 RL Rotterdam
natuurlijkrotterdam@knnv.nl

Word lid

Volg de [link](#) om te weten of het lidmaatschap ook iets voor jou is.

rotterdam.knnv.nl

Afmelden voor deze nieuwsbrief doe je via natuurlijkrotterdam@knnv.nl

**Natuurlijk
Rotterdam e.o.**

Natuurblad
012